

Meenderen of vastliggen?
 Klimaat-gestuurde morfodynamiek van beken

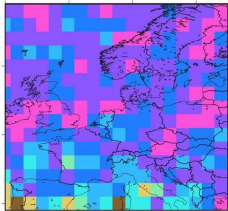

Jasper Candel
 Wageningen Universiteit

1

Toekomstige klimaatverandering

RACMO2-M

Toename piek-neerslag 2071-2100 t.o.v. 1971-2000 (KNMI)

2

Ook morfologische veranderingen!

www.earthreview.org

3

Beekherstel geeft beken weer de vrije loop

Brede River in Denmark (by Matt Kondolf)

4

Hoe zullen onze beken/rievieren morfologisch reageren op klimaatverandering?

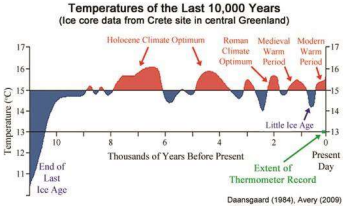
Russian River in California (by Matt Kondolf)

5

Leren uit het verleden voor toekomstige klimaatverandering

Temperatures of the Last 10,000 Years
 (ice core data from Crete site in central Greenland)

Daansgaard (1984), Avery (2009)

6

Leren uit het verleden voor toekomstige klimaatverandering 7

Reconstructie van Holocene evolutie

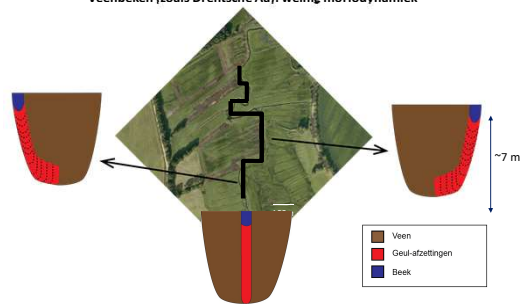
- Veenbeken
- Beken in een dekzand-setting

7

Veenbeken (zoals Drentsche Aa): weinig morfodynamiek 8

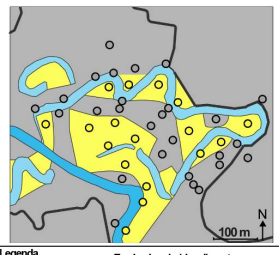

Grondwater-dalingen → oxidatieve veen → mogelijke toekomstige toename morfodynamiek!

8

Beken in dekzand (zoals Dommel): ook weinig morfodynamiek 9

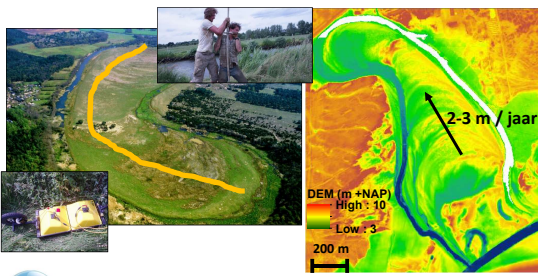
Legenda

— Vallei rand	Erodeerbaarheid sedimenten (dominante lithologie)
— Dommel River	● Makkelijk erodeerbaar (Zand)
— Oxbow geul	○ Moeilijk erodeerbaar (Veen/Klei)

9

Heeft Overijsselse Vecht altijd gemeanderd? 10

DEM (m +NAP)
High: +10
Low: -3

10

Overijsselse Vecht: 500 jaar geleden actief gaan meanderen 11

Daarvoor: duizenden jaren een stabiele loop

Kleine IJstijd → toename piek-afvoeren Veen-ontginning → toename piek-afvoeren

11

Meanderen of vastliggen? 12

- Ondergrond in hoge resolutie in kaart brengen tijdens beekherstel projecten → Betera voorspelling morfodynamiek mogelijk
- Klimaat-verandering kan leiden tot meer morfodynamiek in beken

12

Bedankt voor uw aandacht!

13

13